أصول الســنة

Ehli Sünnetin Esasları

للإمام أ د بن حنبل الشيبا
وهي من رواية عبدوس ابن مالك لعطار

İmam Ahmed Bin Hanbel
(Abdus İbni Malik el Attar rivayeti)

Terceme: Ebu Muaz Seyfullah Erdoğmuş

قال أبو يعلى ا نبلي: «لو رحل إ الص طلبها لكان قليلا»

Ebu Ya'la el Hanbeli der ki; "Bu (kitabı) aramak için Çin'e bile yolculuk yapılsa, yine az gelirdi."

قال الإمام أ د - رضي ا عنه -: أصول السنة عندنا:

İmam Ahmed r.a. dedi ki; "İndimizde sünnetin esasları şunlardır;

1 - التمسك ا كان عليه أصحاب الرسول - صلى ا عليه وسلم –

1- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellemin üzerinde bulundukları şeye sıkı sarılmak

2 - والاقتداء م

2- Onlara uymak

3 - وترك البدع

3- Bidatleri terk etmek

4 - وكل بدعة فهي ضلالة

4- Her bidati dalalet (sapıklık) olarak bilmek

5 - وترك ا صومات وا لوس مع أصحاب الأهواء

5- Heva ehli bidatçilerle tartışmayı ve onlarla oturmayı terk etmek.

6 - وترك ا راء وا دال وا صومات الدين

6- Dînî hususlarda çekişmeyi, tartışmayı ve düşmanlığı terk etmek

7 - والسنة عندنا آثار رسول ا - صلى ا عليه وسلم –

7- Bize göre sünnet; Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den rivayet edilenlerdir.

8 - والسنة تفسر القرآن، وهي دلائل القرآن

8- Sünnet, Kur'an'ı tefsir eder ve Kur'an'ın delilidir.

9 - وليس السنة قياس، ولا تضرب ا الأمثال، ولا تدرك بالعقول والأهواء. إ ا هو الاتباع وترك ا وى

9- Sünnette kıyas olmaz, ona darbı mesel yapılmaz, heva ve akıllar onu tam olarak kavrayamaz. Şüphesiz bu ancak tabi olmayı ve hevayı terk etmeyi gerektirir.

11 - ومن السنة اللازمة ا من ترك منها خصلة، يقبلها ويؤمن ا؛ يكن من أهلها:

11- Sünnetin gereklerinden bir hasleti terk eden, ona iman edip kabul etmeyen, onun ehlinden olamaz.

12 - **الإ ان بالقدر خ ه وشره. والتصديق بالأحاديث فيه. والإ ان ا. لا يقال: (ˆ؟) و (كيف؟)، إ ا هو التصديق والإ ان ا. ومن يعرف تفس ا ديث، ويبلغه عقله؛ فقد كفي ذلك وأحكم له ؛ فعليه الإ ان به والتسليم له. مثل حديث: «الصادق ا صدوق» ومثل ما كان مثله القدر والرؤية والقرآن وغ ها**

من السنن مكروه، ومنهي عنه، لا يكون صاحبه، وإن كان بكلامه سنة من أهل السنة حـ يدع ا ـدال ويسلم. ويؤمن بالآثار

12- Kadere hayrı ve şerri ile iman etmek, bu konudaki hadisleri tasdik etmek, onlara inanmak gerekir. "niçin?" "nasıl?" diye sorulmaz. Ona iman ve tasdik ancak budur. Hadisin açıklamasını bilmeyen, ona akıl erdiremeyen, bunun hükmünde iman etmek ve teslim olmak ile yetinir. Böyle bir kimsenin, "sadıkul masduk"'un hadisinde, kader, rü'yet, Kur'an gibi konularda varid olan sünnetlerde konuşmaktan yasaklanmıştır. Sünnetle konuşsa bile, tartışmayı bırakıp teslim oluncaya ve gelen rivayetlere iman edinceye kadar Ehli Sünnet ashabından olamaz.

13 - والقرآن كلام ا وليس خلوق، ولا يضعف أن يقول: ليس خلوق. قال: فإن كلام ا ليس بائن منه، وليس منه شيء لوق. وإياك ومناظرة من أحدث فيه، ومن قال باللفظ وغ ه، ومن وقف فيه قال: (لا أدري لوق أو ليس خلوق، وإ ا هو كلام ا). فهذا صاحب بدعة مثل من قال: (هو لوق)، وإ ا هو كلام ا ليس خلوق.

13- Kur'an Allah Kelamıdır, mahluk değildir. "O mahluk değildir" demekte gevşeklik gösterilmez. Şüphesiz Allah'ın Kelamından hiçbir şey mahluk değildir. Bu konuda tartışmaya girmekten sakın! Onun lafzı ve başka şeyler hakkında konuşan veya "Mahluk mu değil mi bilmem." Diyerek tevakkuf eden de, "O mahluktur" diyen de bidat sahibidir. Şüphesiz o ancak Allah'ın kelamıdır. Mahluk değildir.

14 - والإ ان بالرؤية يوم القيامة كما روي عن الن - صلى ا عليه وسلم - من الأحاديث الصحاح

14- Allah'ın kıyamet gününde görüleceğine iman etmek. Nitekim bu Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den sahih hadislerle gelmiştir.

15 - وأن الن - صلى ا عليه وسلم - قد رأى ربه. فإنه مأثور عن رسول ا - صلى ا عليه وسلم - صحيح. رواه قتادة عن عكرمة عن ابن عباس، ورواه ا كم عن أبان عن ابن عباس، ورواه علي بن زيد عن يوسف بن مهران عن ابن عباس. وا ديث عندنا على ظاهره، كما جاء عن الن - صلى ا عليه وسلم - والكلام فيه بدعة. ولكن نؤمن به كما جاء على ظاهره. ولا نناظر فيه أحدا

15- Şüphesiz peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Rabbini görmüştür. Bu, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den sahih olarak gelmiştir. Bunu Katade, İkrime'den, o da İbni Abbas radıyallahu anhuma'dan rivayet etti. El Hakem, Eban'dan, o da İbni Abbas radıyallahu anhuma'dan rivayet etti. Yine Ali Bin Zeyd, Yusuf bin Mihran'dan, o da İbni Abbas radıyallahu anhuma'dan rivayet etti. Bize göre bu hadis Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'den zahirinde geldiği gibidir. Bu konuda kelama dalmak bidattir. Lakin biz zahirinde geldiği gibi iman eder, bu konuda kimseyle tartışmayız.

16 - والا ان با يزان بوم القيامة. كما جاء «يوزن العبد يوم القيامة فلا يزن جناح بعوضة» وتوزن أعمال العباد كما جاء الأثر. والإ ان به والتصديق به، والإعراض عن من رد ذلك وترك ادلته

16- Kıyamet gününde mizana iman ederiz. Geldiği gibi; kul kıyamet gününde tartılır da sivri sinek kadar ağırlık taşımaz. Eserde geldiği gibi kulların amelleri tartılır. Ona iman ve tasdik etmek, bunu kabul etmeyenden uzaklaşmak ve tartışmayı terk etmek gerekir.

17 - وأن ا يكلم العباد يوم القيامة ليس بينهم وبينه تر ان والإ ان به والتصديق به

17- Şüphesiz Allah, kıyamet gününde kullarıyla arada bir tercüman olmadan konuşacaktır. Buna iman edilir ve tasdik edilir.

18 - والإ ان با وض وأن لرسول ا - صلى ا عليه وسلم - حوضا يوم القيامة ترد عليه أمته، عرضه مثل طوله مس ة شهر، آنيته كعدد وم السماء على ما صحت به الأخبار من غ وجه.

18- Havz'a iman etmek gerekir. Şüphesiz Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in kıyamet gününde, ümmetinin ona uğrayacağı bir havzı olacaktır. Genişliği de boyu gibi bir aylık mesafedir. Üzerindeki kapların sayısı gökteki yıldızlar kadardır. Bundan başka bu konudaki sahih olan haberlere iman ederiz.

19 - والإ ان بعذاب الق

19- Kabir azabına iman etmek gerekir.

20 - أن هذه الأمة تف قبورها وتسأل عن الإ ان والإسلام، ومن ربه ؟ ومن نبيه ؟ ويأتيه منكر ونكـ كيف شاء ا عز وجل وكيف أرارد. والإ ان به والتصديق به

20- şüphesiz bu ümmet kabirlerinde imtihan olunacak, imandan, islamdan, rabbinin kim olduğundan, peygamberinin kim olduğundan sorulacaklardır. Allah nasıl dilemiş ve nasıl murad etmişse o şekilde münker ve nekir melekleri gelecektir. Buna iman ve tasdik ederiz.

21 - والإ ان بشفاعة النـ - صلى ا عليه وسلم - لقوم رجون من النار بعدما احترقوا وصاروا فحما؛ فيؤمر م إ ر على باب ا نة - كما جاء الأثر - كيف شاء ا وكما شاء. إ ا هو الإ ان والتصديق به.

21- kömür gibi oluncaya kadar cehennemde yandıktan sonra bir kavmin Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in şefaatiyle oradan çıkacaklarına iman etmek. Onlara cennetin kapısındaki nehre girmeleri emrolunur. Bu Allah nasıl dilerse öyle olur. Buna ancak iman eder ve tasdik ederiz.

22 - والإ ان أن ا سيح الدجال خارج مكتوب بـ عينيه كافر، والأحاديث الـ جـاءت فيـه، والإ ان بأن ذلك كائن.

22- Mesih Deccal'in çıkacağına, iki gözünün arasında kafir yazılı olacağına iman etmek. Bu konuda hadisler gelmiştir. Bunların olacağına iman etmek gerekir.

23 - وأن عيسى ابن مر - عليه السلام – ينـزل فيقتله بباب لد.

23- şüphesiz Meryem oğlu İsa aleyhisselam, nüzul ederek deccali Lüd kapısında öldürecektir.

24 - والإ ان قول وعمل يزيد وينقص
كما جاء ا "أكمل ا ؤمن إ انا أحسنهم خلقا"

24- İman kavil ve ameldir. Artar ve eksilir. Tıpkı rivayette; “İman bakımından müminlerin en kamili, ahlakça en güzel olanıdır” buyrulduğu gibi.

25 - "ومن ترك الصلاة فقد كفر" و"ليس من الأعمال شيء تركه كفر إلا الصلاة" من تركها فهو كافر. وقد أحل ا قتله.

25- “Kim namazı terk ederse o kafir olur” “Namazdan başka terki küfür olan amel yoktur.” Kim namazı terk ederse kafirdir. Nitekim Allah onun katlini helal kılmıştır.

26 - وخ هذه الأمة بعد نبيها: أبو بكر الصديق، عمر بن ا طاب، عثمان بن عفان. نقدم هؤلاء الثلاثة كما قدمهم أصحاب رسول ا - صلى ا عليه وسلم -. تلفوا ذلك. بعد هؤلاء الثلاثة أصحاب الشورى ا مسة: علي بن أ طالب , وطلحة، والزب ، وعبد الر ن بن عوف، وسعد، وكلهم يصلح للخلافة. وكلهم إمام. ونذهب ذلك إ حديث ابن عمر "كنا نعد ورسول ا - صلى ا عليه وسلم - حي وأصحابـه متوافرون: أبوبكر عمر عثمان، نسكت" بعد أصحاب الشورى أهل بدر من ا هاجرين، أهل بدر من الأنصار من أصحاب رسول ا - صلى ا عليه وسلم - على قدر ا جرة والسابقة أولا فأول.

26- Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem’den sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebu Bekr es Sıddık, sonra Ömer bin el Hattab, sonra Osman bin Affan radıyallahu anhumdur. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in Ashabının öne geçirdikleri gibi biz de bunları öne geçiririz. Bu konuda ihtilaf etmemişlerdir. Bu üçünden sonra beş şura ashabı; Ali bin Ebi Talib, Talha, Zübeyr, Abdurrahman bin Avf ve Sa’d radıyallahu anhum gelir. Bunların hepsi hilafet için uygundur. Hepsi de imamdır. Bu konuda mezhebimiz İbni Ömer radıyallahu anhuma hadisidir; “Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem hayatta iken, ashabı şöyle sıralanırdı; Ebu Bekr, sonra Ömer, sonra Osman, sonra susardık.” Bundan sonra Muhacirlerden ve Bedir ehlinden olan şura ashabı gelir. Sonra Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in Ensar’dan olan Bedir ehli ashabı gelir. Bundan sonra hicretteki önceliklerine göre sıralanırlar.

27 - أفضل الناس بعد هؤلاء أصحاب رسول ا - صلى ا عليه وسلم - القرن الذي بعث فيهم. كل من صحبه سنة أو شهرا أو يوما أو ساعة أو رآه فهو من أصحابه له من الصحبة على قدر ما صحبه، وكانت سابقته معه و ع إليه ونظر إليه نظرة. فأدناهم صحبة هو أفضل من القرن الذين يروه. ولو لقو ا ميع الأعمال؛ كان هؤلاء الذين صحبوا الن - صلى ا عليه وسلم - ورأوه و عوا منه ومن رآه بعينه وآمن به ولو ساعة أفضل لصحبته من التابع ولو عملوا كل أعمال ا .

27- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in bu sahabelerinden sonra insanların en üstünleri, O’nun gönderildiği asırda yaşayıp, O’nunla bir sene, veya bir ay, veya bir gün veya bir saat sohbet eden veya O’nu gören her bir sahabedir. O’nunla beraber sahabelik yapan, onu işiten ve

onu gören, sahabeliğine göre sıralanır. Onların sahabelik bakımından en altta olanı, topladığı bir çok amellerle Allah'a kavuşsa bile Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i görmeyenlerden üstündür. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'e sahabelik edenler, O'nu görmüşler, onu dinlemişlerdir. Onu gözüyle görüp iman eden kimse, bir saatlik görse de, sahabeliği sebebiyle, bütün hayırlı toplamış olan tabiinden üstündür."

28 - والسمع والطاعة للأمة وأم ا ؤمن ال والفاجـر ومن و ا لافة، واجتمع الناس عليه ورضوا به، ومن عليهم بالسيف ح صار خليفة و ي أم ا ؤمن .

28- İyi de olsa, günahkar da olsa ümmetin, insanların etrafında toplanıp razı oldukları, ve kılıçla halifeliğini kabul ettikleri, müminlerin hilafet makamındaki emirini dinleyip itaat etmeleri gerekir.

29 - والغزو ماض مع الأمراء إ يوم القيامة ال والفاجر لا يترك.

29- Kıyamet gününe kadar iyi ve facir emirlerle birlikte gazaya çıkmak terk edilmez.

30 - وقسمة الفيء، وإقامة ا دود إ الأئمة ماض، ليس لأحد أن يطعن عليهم، ولا ينازعهم.

30- Fey'in taksimi ve hadlerin ikamesi imamlara aittir. Hiç kimse onlara bu hususta hakaret edemez ve onlarla çekişemez.

31 - ودفع الصدقات إليهم جائزة نافذة. من دفعها إليهم أجزأت عنه برا كان أو فاجرا.

31- Zekatları onlara vermek caiz ve geçerlidir. Zekatını onlara veren kimsenin zekatı, imamları iyi yada facir olsun yerini bulur.

32 - وصلاة ا معة خلفه، وخلف من ولاه جائزة باقية تامة ركعت ، من أعاد ا فهو مبتدع، تارك للآثار، الف للسنة، ليس له من فضل ا معة شيء؛ إذا ير الصلاة خلف الأئمة برهم وفاجرهم فالسنة بأن يصلي معهم ركعت ويدين بأ ا تامت. لايكن صدرك من ذلك شك.

32- halifenin ve onun tayin ettiği kimsenin arkasında Cuma namazı kılmak caizdir, tamdır ve iki rekat olarak kılınır. Bu namazı eksik görüp iade eden bidatçidir, eserleri (hadisleri) terk ederek sünnete muhalefet etmiş olur. İmamların iyisinin ve facirinin ardında namaz kılmayı caiz görmezse, o kimseye Cuma'nın faziletinden bir nasip yoktur. Sünnet ise, namazı onlarla beraber iki rekat olarak kılmaktır. Bu eksiksiz bir namazdır, gönlünde bu hususta bir şüphe olmasın.

33 - ومن خرج على إمام من أمة ا سلم وقد كان الناس اجتمعوا عليه وأقروا له با لافة بأي وجه كان بالرضا أو بالغلبة فقد شق هذا ا ارج عصا ا سلم ، وخالف الآثار عن رسول ا - صلى ا عليه وسلم - فإن مات ا ارج عليه مات ميتة جاهلية.

33- İnsanların, ister halifeliğini razı olarak kabul ettikleri, ister zorla etrafında toplanmış oldukları Müslüman ümmetten olan bir İmam'a karşı çıkan kimse, Müslümanların birliğini bozmuş ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den gelen rivayetlere muhalefet etmiş olur. Bu şekilde ölürse cahiliye üzere ölmüş olur.

34 - ولا ل قتال السلطان ولا ا روج غليه لأجد من الناس. فمن فعل ذلك فهو مبتدع على غ السنة والطريق.

34- Sultana karşı savaşmak helal değildir ve insanlardan hiç kimsenin onlara karşı çıkması caiz değildir. Kim böyle yaparsa sünnetin ve doğru yolun haricinde bir bidatçidir.

35 - وقتال اللصوص وا وارج جائز إذا عرضوا للرجل نفسه وماله فله أن يقاتل عن نفسه وماله، ويدفع عنها بكل ما يقدر، وليس له إذا فارقوه أو تركوه أن يطلبهم، ولا يتبع آثارهم، ليس لأحد إلا الإمام أو ولاة ا سلم . إ ا له أن يدفع عن نفسه مقامه ذلك، وينوي هده أن لا يقتل أحدا؛ فإن مات علي يديه دفعه عن نفسه ا عركة فأبعد ا قتول وإن قتل هذا تلك ا ال وهويدفع عن نفسه وماله رجوت له الشهادة. كما جاء الأحاديث و يع الآثار هذا إ ا أمر بقتاله، و يأمر بقتله ولا اتباعه، ولا يز عليه إن صرع أو كان جر ا، وإن أخذه أسد ا فليس له أن يقتله، ولا يقيم عليه ا د، ولكن يرفع أمره إ من ولاه ا فيحكم فيه.

35- Kişinin canına ve malına saldırırlarsa, canını ve malını korumak için hırsızlara ve haricilere karşı savaşmak caizdir. Gücü yettiği kadar onlara karşı kendini müdafaa eder. Onlar bırakıp giderlerse onları takip etmez. Bunu ancak Müslümanların imamı yapabilir. Kişinin sadece bulunduğu yerde kendisini savunması ve kimseyi öldürmemeye niyet etmesi gerekir. Şayet canını ve malını müdafaa esnasında saldırganı öldürürse Allah'tan uzak olanı öldürülendir. Şayet canını ve malını savunurken öldürülecek olursa, hadislerde geldiği gibi o kimsenin şehid olmasını umarım. Bu konudaki bütün hadisler, saldırgan ile çarpışmayı emreder fakat, onu öldürmeyi ve arkasını takip etmeyi emretmez. Eğer onu yaralarsa veya esir alırsa o öldürülmez. Ona had cezası da uygulanmaz. Onun durumu Allah'ın kendisine yetki verdiği kimseye havale edilir ve buna o hükmeder.

36 - ولا نشهد على أحد من أهل القبلة بعمل يعمله نة أونار. نرجو للصا و اف عليه، و اف على ا سيء ا ذنب. ونرجو له ر ة ا .

36- kıble ehlinden herhangi bir kimsenin işlediği bir amel sebebiyle onun cennetlik veya cehennemlik olduğuna şahitlik etmeyiz. Salih kimse için ümit besleriz ve günahkar kimse için de korkar, onun için Allah'ın rahmetini umarız.

37 - ومن لقي ا بذنب ب له ربه النار -تائبا غ مصر عليه - فإن ا يتوب عليه. ويقبل التوبة عن عباده ويعفو عن السيئات.

37- kim Allah'ın huzuruna cehennemi gerektiren bir günahta ısrar etmemiş ve ondan tevbe etmiş olarak çıkarsa, şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. O, kullarının tevbesini kabul edendir, kötülüklerini bağışlayandır.

38 - ومن لقيه وقد أقيم عليه حد ذلك الذنب الدنيا فهو كفارته. كما جاء ا عن رسول ا - صلى ا عليه وسلم -.

38- bu günahından dolayı kendisine had uygulanmış olarak Allah'ın huzuruna çıkan kimseye gelince, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den gelen rivayette olduğu gibi, onun günahına kefaret olur.

39 - ومن لقيه مصرا غ تائب من الذنوب ال قد استوجب ا العقوبة ؛ فأمره إ ا إن شاء عذبه وإن شاء غفر له.

39- ceza gerektiren bir günaha tevbe etmeden Allah'ın huzuruna çıkan kimseyi, Allah dilerse azab eder, dilerse bağışlar.

40 - ومن لقيه من كافر عذبه و يغفر له.

40- kafir olarak Allah'ın huzuruna çıkan kimse azaba uğrar, bağışlanmaz.

41 - والرجم حق على من زنا وقد أحصن إذا اعترف أو قامت عليه بينة.

41- evli iken zina eden kimse bunu itiraf ederse veya zina ettiğine dair delil ortaya konursa, onun recm edilmesi haktır.

42 - وقد رجم رسول ا - صلى ا عليه وسلم -.

42- nitekim Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem recim cezası uygulamıştır.

43 - وقد ر ت الأئمة الراشدون.

43- Raşid imamlar da recim cezasını uygulamışlardır.

44 - ومن انتقص أحدا من أصحاب رسول ا - صلى ا عليه وسلم - أو أبغضه دث كان منه أو ذكر مساوئه كان مبتدعا ح يترحم عليهم يعا، ويكون قلبه م سليما.

44- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sahabelerinden birini küçük gören veya yaptığı bir şeyden dolayı onlardan birine buğzederek kötülüklerini dile dolayan, ashabın hepsini rahmetle anmadıkça ve kalbi onlar için selim olmadıkça bidatçi olur.

45 - والنفاق هو الكفر: أن يكفر با ويعبد غ ه، ويظهر الإسلام العلانية، مثل ا نافقة الذين كانوا على عهد رسول ا - صلى ا عليه وسلم –

45- Nifak küfürdür. Bu; kişinin Allah'ı inkar etmesi ve O'ndan başkasına ibadet etmesidir, bununla beraber müslümanmış gibi görünmesidir. Tıpkı Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanındaki münafıklar gibi.

46 - وقوله - صلى ا عليه وسلم - : "ثلاث من كُن فيه فهو منافق" هذا على التغليظ نرويها كما جاءت، ولا نفسرها.

46- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in; "Şu üç şey kimde bulunursa o münafıktır" hadisine gelince, bu vebalin ağırlığını anlatmak içindir. Bunları öylece rivayet ederiz, yorum yapmayız.

47 - وقولـه - صلى ا عليه وسلم - "لا ترجعوا بعدي كفارا ضلالا يضرب بعضكم رقاب بعض". ومثل: "إذا التقى ا سلمان بسيفيهما فالقاتل وا قتول النار" ومثل "سباب ا سلم فسوق وقتاله كفر" ومثل "من قال لأخيه يا كافر فقد باء ا أحد ا" ومثل "كفر با ت ؤ من نسب وإن دق ".

47- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in; "Benden sonra birbirinizin boyunlarını vurarak sapık kafirlere dönmeyin" hadisi, "iki Müslüman kılıçlarıyla çarpışırsa öldüren de, öldürülen de ateştedir" hadisi ve "Müslüman sövmek fasıklık, onu öldürmek küfürdür" hadisi, "kim kardeşine ey kafir derse bu küfür ithamı ikisinden birini bulur" hadisi ve "zayıf bir ihtimal ile dahi olsa nesebden uzak olduğunu belirtmek, Allah'ı inkardır" hadisine gelince;

48 - و ـو هذه الأحاديث ا صح وحفظ، فإنا نسلم له، وإن نعلم تفسـ ها ولا نتكلم فيها ولا ادل فيها، ولا نفسر هذه الأحاديث إلا مثل ما جاءت لا نردها إلا بأحق منها

48- bu ve bunlar gibi sahih olarak ezberlenmiş hadislere, yorumunu bilmesek de teslim oluruz. Bunlar hakkında konuşup mücadeleye girmeyiz. Bu hadisleri ancak böyle rivayet edilen hadislerle açıklarız. Bunları en uygun olan anlamına hamlederiz.

49 - وا نة والنار لموقتان كما جاء عن رسول ا - صلى ا عليه وسلم -: "دخلت ا نة فرأيت قصرا"، "ورأيت الكوثر" و"اطلعت ا نة فرأيت أكثر أهلها. . . ."، "واطلعت النار فرأيت. . . . . . كذا"، فمن زعم أ ما لقا فهو مكذب بالقرآن , وأحاديث رسول ا - صلى ا عليه وسلم -، ولا أحسبه يؤمن با نة والنار.

49- Cennet ve Cehennem Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den gelen; "Cennete girdim ve orada bir köşk gördüm", "Kevseri gördüm", "Cennet halkının çoğunun şunlar şunlar olduğuna muttali oldum..", "Cehennem'e şöyle muttali oldum.." hadislerinde olduğu gibi yaratılmışlardır, şuan mevcutturlar. Kim onların yaratılmamış olduğunu iddia ederse Kur'anı ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hadislerini yalanlamış olur. Böyle bir kimsenin cennete ve cehenneme de inandığını sanmam.

50 - ومن مات من أهل القبلة موحدا يصلى عليـه ويستغفر له، ولا جب عنه الاستغفار، ولا تترك الصلاة عليه لذنب أذنبه -صغ ا كان أو كب ا - أمره إ ا .

50- Kim kıble ehli bir muvahhid olarak ölürse, onun cenaze namazını kılarız ve onun için bağışlanma dileriz. İşlediği küçük yada büyük günah sebebiyle onun cenaze namazını ve ona bağışlanma dilemeyi terk etmeyiz. Onun işini Allah'a havale ederiz.